

[Ih Thyregød.]

bygger på afdøde professor Poul Johs. Jørgensens redegørelse i den afgivne kommissionsbetænkning — givet, at Island ikke har noget sådant retskrav; men jeg er ikke sikker på, at man fra islandsk side deler denne opfattelse.

Professor Ross, som for nylig blev citeret, har været inde på den tanke, at problemet skulle forelægges Den internationale Domstol i Haag. Det er ud fra samme synspunkt: at det klart bør slås fast, at der ikke er tale om et retskrav fra islandsk side, men at der virkelig er tale om en gave.

Vi mener, at denne sag er af væsentlig nordisk interesse og af væsentlig videnskabelig forskningsmæssig interesse, og at det oplæg, vi her har fået fra den højtærede undervisningsminister, derfor ikke er heldigt. Vi mener således, at det havde været rigtigt, at man, inden man fremsatte disse forslag, havde hørt, hvad oppositionen havde af tanker om spørgsmålet. Ønsker regeringen på den danske nations vegne at yde en gave, må det også ud fra et islandsk synspunkt være det rigtigste, at en sådan gave får så stor tilslutning som muligt. Men tvært imod at forelægge spørgsmålet for oppositionen og forhandle det med den, har man end ikke gjort det, som er en naturlig tanke efter den nye grundlov, nemlig at behandle dette også udenrigspolitiske spørgsmål i det udenrigspolitiske nævn. Her har sagen ikke været forhandlet.

Det havde endelig også været naturligt, om man, inden forslagene blev fremsat, havde indhentet en udtalelse fra Københavns universitet og fra den stiftelse, som har ejendomsretten til den væsentligste del af de håndskrifter, der her er tale om. Jeg er bekendt med, at forslagene, forinden de blev fremsat, blev fremsendt til universitetet. De blev, så vidt jeg ved, fremsendt mandag i sidste uge, og kom til behandling onsdag, og lørdag kom de til behandling i Den arnamagnæanske Stiftelse. Men allerede fredag, inden der forelå en udtalelse fra universitetet, inden der forelå en udtalelse fra stiftelsen, blev forslagene fremsat her i folketinget. Også denne fremgangsmåde synes jeg vi burde have været sparet for. Vi burde have haft universitetets og

ejerens udtalelser om spørgsmålet, inden forslagene blev fremsat.

Der har endda været en sådan hast, at det ikke har været muligt at oprette en fortegnelse over de håndskrifter, som skulle udleveres; i bemærkningerne til lovforlaget § 3 står:

„En endelig stillingtagen til placeringen af hvert enkelt af disse numre efter lovens principielle retningslinjer vil kræve en nøje sagkyndig gennemgang, som det ikke vil være muligt at foretage forinden ordningens vedtagelse.“

Man kunne spørge: hvorfor er det ikke muligt at foretage en nøje gennemgang inden ordningens vedtagelse? Har denne sag en sådan hast? Er det ikke naturligt at overveje sagen, inden man træffer beslutning her i tinget? Det kan ikke være rimeligt at forcere denne sag igennem. Det er endog tidligere meddelt oppositionen, at vi ikke kunne vente flere lovforslag fremsat end forslag vedrørende SAS og vedrørende landbruget.

Alligevel kom disse forslag, og jeg vil gerne bede den højtærede undervisningsminister oplyse, om det er tanken, at de skal gennemføres, inden folketinget sendes på ferie.

Dertil kommer, at den danske regering allerede har givet meddelelse til den islandske regering og har modtaget dennes tak for den gave, der her er tale om. Det forekommer mig, at man på den måde sætter folketinget ud af spillet; det kan ikke være rigtigt, at man på den måde fremmer denne sag.

Jeg nævnte i min indledning, at der var visse principper, man nøje måtte se på om man krænkede i forbindelse med denne sag. Der er tre ting, jeg gerne vil fremdrage.

For det første hensynet til forskningen. Vi har her fået protester fra en række videnskabsmænd, og spørgsmålet er, om forskningen kan foregå lige så godt i Island som herhjemme. De, som har set denne samling ovre i Proviangården, vil vide, at der her udføres et betydeligt arbejde ikke alene af danske og islandske forskere, men af europæiske forskere i det hele taget i internationalt samarbejde om disse ting.